

صوکره عادات محکمه‌یه بردنبیره قارشی گلکه چالشمق
وتشبت ایتمک طوغرو دکلدرد. موازنه اجتماعیه‌یی بوزه‌جق
حادثاته سببیت ویره‌جکی ایچون بوکبی حرکات فعلیه ،
افعال مقدوحه‌دندرد. بواصلاحات ، سوقاقدن باشلاماز ،
عائله‌لر آره‌سنده باشلار . اوروپاده عجائب برموده البسه
یادیروریده تلبس ایدن وسوقاغه چیقان قادیئلری الک
مدنی شهرلرده تعجیز ایتدیلر ؛ اولرینه رجعتیه مجبور
ایلدیلر . بن وقعه‌یه شاهد اولدم .
هرحاله بونلری آیری آیری تبعه شایان مسئله‌لردرد.
بن‌ده اوילה یاپه‌جیم .

رضا توفیق

شرقی شاعری « عمر خیام » ک اشعارنه

رباعیات خیام

16

روزی که بدست برنهم جام شراب
وز غایت خرمی شوم مست و خراب
صد معجزه پیدا کنم اندر هر باب
زین طبع چو آتش سخنهای چو آب .

أله شراب گاهه‌سنی آلدیم ومسعودیتک جوقفتندن مست
وخراب اولدیم کون آتش کبی اولان بو طبع دن . وراق
بیرصوکبی آقان بوسوزلردن یوز معجزه پیدا ایدرم .

17

روزی که دو مهلتست می خورم نایاب
کهن عمر گذشته دنیا بی دریاب
دانی که جهان رو بخرابی دارد
تونیز شب وروز باش خراب

مادام ، که بیرکون ایکی نفس‌لک بیرمدت دن عبارت در ،
عرفان و محبت شرابی ایچ ، عرفان و محبت شرابی ایچ ! بیلیرسن ، که
جهانک عاقبی خرابیت در ، سن‌ده عشق و عرفان شرابیه کیجه
کوندوز مست و خراب اول .

قاریسنگ علیل اولسی اوزرینه - هم اولاد کتیریرکن ! -
سقط اولسی اوزرینه ، قومشونک بسلمه‌سنی تزویج‌ایدن
وبو حیوانلغندن اوتانمایان بعض آدمز بیلیرم . فقط
غایت نازک و وفاکار زوجلرده بیلیرم . بونلر هپ
مسلماندر . ظن ایدرم که بو فرق معامله‌ده سبب
حقیقی مسلمانلقدن زیاده تربیه‌در ، مدنیت مغنویه‌در .
مسلمانلقدرد ؛ دیه‌م . چونکه بو حیوانلغی ، بوانسانیتسزلکی
مسلمانلق منع ایتمش و طلاق بر چوق شروط ایله تقیید
ایتشدرد .

فقط مسئله یالکز اودکل !... تستر ؟ ... بو بلایه
نه یابمکی ؟ ... هپ سبب اودرد !... دهنیله‌جک .

بونی کمال اهمیتله بر مصاحبه‌مده تذکر ایده‌جکم .
شیمدیلک شونی صراحتاً سویلیه‌یم که تستر مسئله‌سی‌ده
اجتماعی بر شیدرد . بوکا دائر کتاب کریم‌ده بن برشی
کورمدم . بو (عادات) فصلنده تتبع ایدلمی در . تدقیقات
تاریخیه کوستریور که بدوی عربلرده ، قیرغیز مسلمانلرنده
ودها بر چوق اقوام اسلامیه‌ده بوعادت الان یوقدر .
حالبوکه بوذکر ایتدیکم ملل مسلمه عاداتا متعصب درلر .
ینه تحقیقات اثبات ایدیور که ، بز بونی-ظن ایدرم تول
ویاشماق اوله‌رق - یزانسدن آلمشز . نته‌کیم نحریر مشهور
امیر علی‌نک فکری‌ده بودرد . کذلک قرون وسطاده کبار
خرستیان دینلری تستر ایدرلردی . چینیلرده کبار صنف
قادیئلرینی حالا یابانجیلر کوره‌من .

مع مافیه شونی‌ده اخطار ایدیم که بودعواده تستری
نخبه آمال عد ایتمک حقوق جدیه‌یه بدل توالث طاقمی نمی
ایتمک کبی بر حویپالق ، بر چوقو قلق اولور ، طیشاریده
چارشافسز و فقط عینی زمانده چورابسز و معدیه‌سی بوش
طولاشان هر فقیر خریستان قادینی هر مسلمان قادیندن
حر و بختیار دیمک دکلدرد .

سفالتهک تسترلیسی‌ده تسترسزی‌ده بر باددر ؛ جمعیت
انسانیه‌ده حقوق ابتدائیه‌دن بیله محروم قالان صنوف
سفیه آچیق کزسه‌ده حقدن محرومدر قاپالی کزسه‌ده ! .

18

ای چرخ فلک . خرابیت سنک کینکک نتیجه سی در .
استبداد کارلق سنک قدیم شیوه کدر . ای طور اراق سنک
سینه یار یلا جاق اولسه نه قادر قیمتی کوهرلر [یعنی نه قادر دلبرلر ،
عاشق لر . معشوقه لر . حکیم لر داهیلر ، مشهور آدم لر ، لطیف
مخلوق لر سنک طرفنگدن بلع ایدیلش] بولونور !

22

این یکدسه روز نوبت عمر گذشت
بگذشت چنانکه بگذرد باد بدشت
تامن باشم ، غم دو روزه مخورم
روزی که نیامدست ، روزی که گذشت

بیر قاچ کونلک نوبت عمرم کچدی . صبرادن روزگارک
کچمه سی کیی کچدی . یاشادیم مدتجه شوایی کونک غمی چکم :
کله یس کون . کچن کون ! [*]

23

ان لعل گران بهاز کان رگرت
وان در بکانه را نشان دگرست
اندیشه این و آن خیال من وتست
افسانه عشق از زبان دگرست

آغیر قیمتی یاقوت باشقا بر معدن دن در . او یکانه اینجی نک
باشقا نشانی وارد . [**] اونک اونک دوشونجه سی . نم ، سنک
قورونشورمدر . محبتک معماسی باشقا بیر لسانله ایضاح اولونور .

24

امروز که نوبت جوانی منست
می نوشم از آنکه کاهرانی منست
عیش میکنید از آن که تلخ است و خوشست
تلخ است از آنکه زندگانی منست

بوکون نم کنجک نوبتمدر . شراب [شراب عشق]
ایچرم ز برانم مسعودیم بونده در . آجیدردیه حقنده فناسوله مک ،
او ، خوشدر ؛ آجی اولماسی نم محض حیاتم اولدیفندن در !

[*] انسان ایچین حال و ماضی واردر . استقبال موهومدر ،
استقبال باشلامش و دوام ایتمکده بولونمش اولان حالدر . حالی
آبادان و شادان ایتمک استقبالده اعمار و تأمین ایتمکدر ، خیام
عاطل و طالعک زبونی بیر قدر پرست دکلددر [مترجم] .
[**] شاعر ، صمدایت کامله ی مراد ایدیبور . ناسوت طالعده
یعنی انسانلرده بیپوده آرادیفمز و بولادیفمز کال مطلقه تلخ
ایدیبور .

مایم نهاده سربفرمان شراب
جان کرده فدای لب خندان شراب
هم ساقی ماحلق صراحی دردست
هم بر لب ساغر آمده جان شراب .

بز باشی شراب عرفان و محبتک فرمانی آلتنه قویانلرز .
جانی شرابک لب خنداننه فدا ایتمش لرز . هم صراحینک بوینی
ساقیک الی ایچنده ، هم شرابک جانی ساعک دوداقلینه کلش ،
بونه حیران ایدیچی منظره در ! [*]

19

مایم می و مطرب این کنج خراب
جان ودل و جامه در رهن شراب
فارغ ز امید رحمت و بیم عذاب
آزاد ز باد و خاک وز آتش و آب

بز بوکنج خرابک می و مطربی بزرگه جانغزی ، کوکلزی
جامه منی شراب عرفان و محبت ایچین رهین ایتمش در . بوسورتله
رحمت امیدندن ، عذاب قورقوسندن فارغز . یل ، طور اراق ،
آتش ، صو قورقو - نندن آزاده یز .

20

از منزل کفر تا بدین یکنفس است
وز عالم شک تا بیقین یکنفس است
این یکنفس عزیز را خوش میدار
کر حاصل عمر ماهمین یکنفس است .

دینی الحاددن آیران مسافه بیر نفسکدر . شک طالعندن
یقین عالنه قادر اولان مسافه بیر نفسک آلیماسیله ویریله سی
آره سنده کی مسافه قادردر . بو بیر نفسی قیمتی طوت . زیرا
بوتون عمر منک حاصلی بیر نفس دن عبارتدر .

21

ای چرخ فلک خرابی از کینه تست
بیداد کری شیوه دیرینه تست
ای خالک اگر سینه تو بشکافد
بس کوهر قیمتی که درسینه تست .

[*] بیرالکده گل بیرآلده جام گلده ساقیا
هانکسین آله م گلی یاخود که جای یاسنی !

ای دل چو نصیب توهم خون شد نست
احوال تو هر روزه دگرگون شدنست
ای حان در این تم چه کار آمده
چون عاقبت کارنو بیرون شدنت ؟

ای کوکل مادام که سنک نصیبك دائما قاناماق وهرکون
احوالك باشقا دورلو اولماقدور عاقبت کارك بیرکون جیقوب
کیشمک اولدینی حالده ای جان نیم بو تمه نه دییه کلدك ؟

امروز ترا دسترس فردا نیست
واندیشه فردات بجز سودانیست
ضایع مکن ایندم اردلت بیدارست
کین باقی عمر را بقا پیدانیست

بوکون سن یارینه حاکم دکلین و یارینك اندیشه سیله
بیزار اولماق دلیلکدن غیری بیرشی دکلدر . اگر کوکلک اویانیق
ایسه حال حاضری ضایع ایتمه . عمر باقی نك بقاسنه الله هیچ سند
یوقدر .

از هرزه مبر دری غیباید تاخت
بانیک و بد زمانه میاید ساخت ،
از طاسک جرخ و کعبتین تقدیر
هر نقش که پیداست همان باید باخت .

بلا ضرورت هر قاپینی چالماق لازم دکلدر . زمانك گرم
وسردینه آیشماق کرکدر . چرخک طاوله تخته سی و تقدیر
زارینك اوزهرنده نه قادار نقش و نقطه وارسه او قادار
اویناماق لازمدر .

این کوزه چومن عاشق زاری بوده است
در بند سر زلف نکاری بوده است
این دسته که در کردن اومی بینی
دستی است که بر گردن یاری بوده است

بو دستی [بلکه اینم کبی بیرعاشق زار اولمشدر . بیر نکارک
زلفنه باغلامشدر ؛ او دستی نك بوینی ایکی طرفدن احاطه ایدن
قولپلر] محتمل که بر زمان [بریارک بوینه صاریلان قوللر .
الکر اولمشدر .

پیش از من وتولیل ونهاری بوده است
کردنده فلک زبهرکاری بوده است
زینهار قدم بخاک اهستی نهی
کاذمردمک چشم نکاری بودواست .

بندن وسندن اول پک چوقطالوع لر وغروب لر اولمشدر .
دونیچی سمانك حرکت دوریه سی یوننی بوشنه دکلدر . طوپراق
اوزهرینه آیاغکی یاواش باصایه دقت ایت ، زیرا بو طوپراق
محتمل که بر معشوقه نك کوز بکی اولمشدر .

تخانه و کعبه خانه بند کیست
ناقوس زدن ترانه بند کیست
حجرات و کلیسا و تسبیح و صلیب
حقا که همه نشانه بند کیست .

تخانه و کعبه عبادت نهویدر . چاکچالماق عبادت ترانه سی دره
حجرات ، کلیسا ، تسبیح ، صلیب جمله سی . حقیقت حالده
عبادت نشانه سیدر .

صحیفه تفقید

— افول —

محرری : رائف نجفدت

رائف نجفدتك بوصولك اثری افق ابدیه طلوع ایدلی
ایکی اوچ آی قدر بر زمان اولدی . برکون محررینه یولده
تصادف ایتیش وایلك فرصتده (افول) ی اوقویا جغمی ،
اوقویوب استفاده ایده جگمی سویله مکه لزوم کورمشدم .
بوسوزك بکاتحمیل ایتدیکی مجبوریت ضمنیه اولماسهیدی
کیم بیلیر داها نه قادار زمان بو مهم اثری اوقوماش
اولاجقدم . چونکه بز - قارئین کرام حضراتی ! - ایکی
اوچ یوز صحیفه لك بر اثری اوقومق زحمتی نادراً اختیار